

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ LONG KHÁNH, TỈNH ĐỒNG NAI

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Đăng Tồ.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Phi H - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hữu Chinh - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 4 năm 2021, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai, mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 24/2021/TLST-DS ngày 24 tháng 02 năm 2021, về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm số: 13/2021/QĐST-DS ngày 12 tháng 4 năm 2021.

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Xuân H, sinh năm 1961. Địa chỉ: Khu phố 1, phường Xuân An, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai (*Có mặt*).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Đỗ Thị H, sinh năm 1940. Địa chỉ: Số 104, đường Quang Trung, khu phố 4, phường Xuân Thanh, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai (*Vắng mặt*).

2. Bà Nguyễn Thị Kim T, sinh năm 1963. Địa chỉ: Số 4352/2, đường Nguyễn Cửu Phú, phường Tân Tạo A, quận B Tân, Thành phố Hồ Chí Minh (*Vắng mặt*).

3. Ông Nguyễn Khánh H, sinh năm 1965. Địa chỉ: Ấp Bàu Cối, xã Bảo Quang, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai (*Vắng mặt*).

4. Ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1969. Địa chỉ: Số 64/13, Tổ 18, ấp An H, xã Hóa An, thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai (*Vắng mặt*).

5. Bà Nguyễn Thị Ngọc H, sinh năm 1972. Địa chỉ: Số 104, đường Quang Trung, khu phố 4, phường Xuân Hoà, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai (*Vắng mặt*).

6. Ông Nguyễn Trọng N, sinh năm 1977. Địa chỉ: Số 104, đường Quang Trung, khu phố 4, phường Xuân Hoà, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai (*Vắng mặt*).

7. Bà Nguyễn Thị Thanh B, sinh năm 1980. Địa chỉ: Số 104, đường Quang Trung, khu phố 4, phường Xuân Hoà, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai (Có mặt).

(Bà H, bà T, ông H, ông H, bà H, ông N có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu đề ngày 05-02-2021, lời khai trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, người yêu cầu ông Nguyễn Xuân H trình bày:

Cha ông là Nguyễn Văn Ký, chết năm 2009, mẹ ông là bà Đỗ Thị H, sinh năm 1940. Cha mẹ ông có tám người con, trong đó có người em của ông là Nguyễn Trọng H, sinh năm 1974 bị câm điếc bẩm sinh, chậm phát triển về trí lực. Năm ông H 07 tuổi thì bị bệnh động kinh toàn thể, đến năm 17 tuổi thì hết động kinh nhưng có biểu hiện rối loạn hành vi. Trong sinh hoạt hàng ngày, nếu không vừa ý thì ông H la hét, đôi khi bỏ nhà đi lang thang, sau đó lại tự về, việc vệ sinh cá nhân, tắm rửa cần có người đôn đốc, nhắc nhở nếu không sẽ không tự thực hiện.

Sau khi phát hiện bệnh của ông H, ông H cùng gia đình đã nhiều lần đưa ông H đến các cơ sở y tế để thăm khám nhưng không có kết quả. Đến năm 2005, gia đình đưa ông H đến khám tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 (nay là Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên H) thì được xác định là chậm phát triển tâm thần mức độ nặng. Hiện tại, ông H được trợ cấp xã hội hàng tháng thuộc đối tượng khuyết tật đặc biệt nặng.

Hiện nay ông H đang sống cùng mẹ là bà Đỗ Thị H và em gái là bà Nguyễn Thị Thanh B. Khoảng thời gian ông H phát bệnh cho đến nay, thì bà B là người trông nom, chăm sóc cho ông H.

Nay để có người thay mặt ông H thực hiện các giao dịch dân sự, cũng như trông nom, chăm sóc cho ông H, ông H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H bị mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời đề nghị chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh B là người giám hộ của ông H.

Tại các văn bản trình ý kiến, lời khai trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Đỗ Thị H, bà Nguyễn Thị Kim T, ông Nguyễn Khánh H, ông Nguyễn Văn H, bà Nguyễn Thị Ngọc H trình bày: Bà H, bà T, ông H, ông H, bà H thống nhất lời khai với ông H, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông H, về việc tuyên bố ông Nguyễn Trọng H bị mất năng lực hành vi dân sự, đồng thời đề nghị chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh B là người giám hộ của ông H.

Tại các văn bản trình bày ý kiến, lời khai trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Thanh B trình bày: Bà B hiện đang sống cùng nhà với ông H, là người trực tiếp trông nom, chăm sóc cho ông H. Bà B thống nhất với yêu cầu của ông H, đề nghị đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông H về việc tuyên bố ông Nguyễn Trọng H bị mất năng

lực hành vi dân sự. Trường hợp Tòa án chỉ định bà B là người giám hộ của ông H, bà đồng ý, không có ý kiến gì.

Tại các văn bản trình bày ý kiến, lời khai trong quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Nguyễn Trọng N trình bày: Ông N thống nhất với yêu cầu của ông H về việc tuyên bố ông H bị mất năng lực hành vi dân sự. Tuy nhiên, ông N không đồng ý việc các thành viên trong gia đình đề nghị chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh B là người giám hộ cho ông H, ông đề nghị Tòa án chỉ định ông H, vì ông H là anh cả trong gia đình.

Tại phiên họp Kiểm sát viên phát biểu ý kiến như sau:

- Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã tuân thủ đúng các quy định của pháp luật tố tụng dân sự kể từ khi thụ lý vụ việc đến trước thời điểm mở phiên họp.

- Về nội dung yêu cầu: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu, tuyên bố ông Nguyễn Trọng H bị mất năng lực hành vi dân sự và cử người giám hộ theo quy định của pháp luật. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông H là người yêu cầu, vì vậy ông H phải chịu lệ phí theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Long Khánh nhận định như sau:

[1] Về thủ tục tố tụng: Ông Nguyễn Xuân H yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Trọng H bị mất năng lực hành vi dân sự, ông H hiện có nơi cư trú tại: khu phố 4, phường Xuân H, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai, căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 1 Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự, thì yêu cầu của ông H thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Long Khánh.

[2] Người thân thích của ông H, ngoài mẹ là bà Đỗ Thị H và người yêu cầu là ông Nguyễn Xuân H, còn có các anh chị em khác là Nguyễn Thị Kim T, Nguyễn Khánh H, Nguyễn Văn H, Nguyễn Thị Ngọc H, Nguyễn Trọng N, Nguyễn Thị Thanh B. Vì vậy, Tòa án đưa mẹ và các anh chị em của ông H tham gia phiên họp với tư cách người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, nhằm đảm bảo lợi ích tốt nhất của ông H trong trường hợp ông H bị tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Đỗ Thị H, bà Nguyễn Thị Kim T, ông Nguyễn Khánh H, ông Nguyễn Văn H, bà Nguyễn Thị Ngọc H, ông Nguyễn Trọng N có đơn đề nghị vắng mặt, nên Tòa án tiến hành mở phiên họp vắng mặt các đương sự theo quy định tại Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[4] Về nội dung vụ việc: Căn cứ đơn yêu cầu của ông H, Tòa án nhân dân thành phố Long Khánh đã ban hành Quyết định số 09/2021/QĐ-TA ngày 26 tháng 02 năm 2021, trưng cầu Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên H, giám định năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Trọng H. Tại Kết luận giám định pháp

y tâm thần số 230/KL-VPYTW ngày 31-3-2021 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên H kết luận về năng lực hành vi dân sự của anh Nguyễn Trọng H như sau: “Về y học: *Đương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần khác (F78-ICD.10); Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi*”.

[5] Như vậy, lời khai của người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan phù hợp với nhau, phù hợp với các tài liệu, chứng cứ kèm theo đơn yêu cầu, phù hợp với kết luận giám định, có đủ cơ sở để khẳng định, ông H là người bị mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, yêu cầu của ông Nguyễn Xuân H là có cơ sở chấp nhận theo quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[6] Về chỉ định người đại diện: Bà Đỗ Thị H là mẹ ruột nhưng hiện nay đã già yếu, không đảm bảo sức khỏe để làm người đại diện (giám hộ) cho ông H, các anh chị em gồm: Người anh cả Nguyễn Xuân H, các anh chị em tiếp theo lần lượt là Nguyễn Thị Kim T, Nguyễn Khánh H, Nguyễn Văn H, Nguyễn Thị Ngọc H, Nguyễn Trọng N, hiện nay vì điều kiện sinh sống và làm việc ở xa, đều có gia đình riêng, không thuận tiện cho việc làm người đại diện cho ông H. Duy có bà Nguyễn Thị Thanh B hiện chưa lập gia đình, sống cùng nhà với ông H, hiện đang là người trực tiếp trông nom, chăm sóc cho ông H là phù hợp để làm người đại diện cho ông H, bản thân bà B có đủ điều kiện làm người đại diện (giám hộ) cho ông H. Do đó, Tòa án chỉ định bà B là người đại diện cho ông H theo quy định tại Điều 49; khoản 2 Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015. Bà B có đầy đủ quyền, nghĩa vụ của người đại diện (giám hộ) theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

[7] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Xuân H là người yêu cầu nên pH chịu lệ phí yêu cầu giải quyết việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[8] Phát biểu của Kiểm sát viên tại phiên họp là phù hợp với nhận định của Tòa án, nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào:

- Khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các điều 149, 361, 367, 370, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự
- Các điều 22, 49, 53, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015;
- Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Xuân H, về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Trọng H bị mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố ông Nguyễn Trọng H, sinh năm 1974. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 104, đường Quang Trung, khu phố 4, phường Xuân H, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai, là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

Chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh B, sinh năm 1980. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 104, đường Quang Trung, khu phố 4, phường Xuân H, thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai, là người đại diện theo pháp luật (giám hộ) của ông Nguyễn Trọng H.

Các giao dịch dân sự của ông Nguyễn Trọng H do bà Nguyễn Thị Thanh B xác lập và thực hiện. Quyền và nghĩa vụ khác của bà B đối với ông H được thực hiện theo quy định tại các điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự năm 2015.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Xuân H pH chịu 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự, được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số 0008330 ngày 18-02-2021 của Chi cục Thi hành án dân sự Thành phố Long Khánh, tỉnh Đồng Nai. Ông H đã nộp đủ lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (Mười) ngày kể từ ngày ra quyết định. Quyết định này có thể bị kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Quyết định này được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người pH thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND thành phố Long Khánh;
- CCTHADS thành phố Long Khánh;
- Ủy ban nhân dân phường Xuân H (để ghi vào sổ hộ tịch);
- Người yêu cầu (để thi hành);
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự, án văn.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Đăng Tổ